

Bemærkninger til lovforslaget

Ifølge § 3 i lov nr. 100 af 22. marts 1951 om ændring i og forlængelse af gyldigheden af lov nr. 158 af 30. marts 1946 om midlertidig ændring af og tillæg til lov af 15. maj 1875 om tilsyn med fremmede og rejsende m. m. ophører tillægslovens gyldighed med udgangen af marts måned 1952.

Da nærværende forslag og det samtidigt fremsatte forslag til lov om pas til danske statsborgere m. v. ikke kan ventes færdigbehandlet inden udløbet af den midlertidige lovs gyldighedstid, er der samtidig fremsat et forslag om forlængelse af denne til den 31. december 1952.

Som det fremgår af bemærkningerne til det i rigsdagssamlingen 1946—47 fremsatte forslag til en ny fremmedlov (rigsdagstidende 1946—47 tillæg A sp. 3255), fandt man allerede efter den første verdenskrig fremmedloven af 1875 utilstrækkelig som grundlag for et effektivt tilsyn med udlændinge, hvorfor man siden da ved en række midlertidige tillægslove i afventen på „mere normale tilstande“ skabte grundlaget for et sådant.

Med hensyn til enkeltheder i den historiske udvikling henvises til de udførlige indledende almindelige bemærkninger til det nævnte lovforslag, udarbejdet af det udvalg, der i 1946 blev nedsat af justitsministeriet til forberedelse af en lovrevision på dette retsområde.

Nærværende lovforslag tilsigter først og fremmest en a jourføring af lovgivningen, men man har fundet det hensigtsmæssigt at dele de bestemmelser, der er optaget i den gældende fremmedlov, i to love, idet problemerne om udlændinges adgang til landet og pas til danske statsborgere kun ved en historisk tilfældighed har været knyttet sammen.

Grundsynspunktet for en lovgivning på dette område må være ikke at lægge større hindringer i vejen for det frie rejsesamkvem mellem folkene end bydende nødvendigt.

For overhovedet at have indseende med, hvilke udlændinge, der indrejser og opholder sig her, er det nødvendigt ved loven om udlændinges adgang til riget at skabe hjemmel for et administrativt apparat til kontrol med udlændinges ind- og udrejse. Når dette holdes indenfor rimelige rammer, og når man stadig har opmærksomheden henledt på mulighederne for i forhold til enkelte stater eller bestemte grupper af udlændinge at lægge reglerne administrativt i henhold til

lovens regler herom, frembyder disse regler næppe nogen hindring af betydning for samkvemet med udlandet. Man får igennem sådanne regler navnlig mulighed for at kontrollere, at uønskede udlændinge — kriminelle, asociale eller af sikkerhedsmæssige grunde uønskede — ikke kommer ind i landet, at visumpligtige har lovligt visum, at visumpligtige udrejser inden deres visums udløb, og at visumfrie ikke opholder sig her uden opholdstilladelse udover den tid, de uden tilladelse kan opholde sig her.

I det store flertal af sager vil der kun være tale om at sikre sig, at de udlændinge, der er indrejst, påny udrejser af riget. Talrige sager om opholdstilladelse for udlændinge vil ligeledes være rene ekspeditionssager.

Når der imidlertid bliver tale om, at udlændinge mere varigt vil bosætte sig her og søge arbejde, må det undersøges, om vedkommende udlændings ønske herom strider mod berettigede danske interesser, hvorved navnlig erhvervs- og andre faglige interesser må tages i betragtning.

Justitsministeriet lægger i sådanne sager efter den gældende ordning i langt de fleste tilfælde den udtalelse, der indhentes fra vedkommende fagministerium eller et dette underlagt organ (navnlig arbejdsdirektoratet), til grund for afgørelsen. Udtalelsen vil i reglen indeholde oplysninger om, hvorvidt der vil kunne anvises ledig dansk arbejdskraft til det pågældende arbejde.

Imidlertid kan der forekomme tilfælde, hvor vedkommende udlænding kan godtgøre en sådan særlig tilknytning her til landet, — det være sig gennem familie, langvarigt ophold eller på anden måde, at man uanset de anførte vægtige hensyn til danske interesser af humanitære grunde anser det for nødvendigt til en vis grad at sidestille vedkommende udlænding med danske statsborgere og derfor meddeler opholds- og arbejdstilladelse. I sådanne tilfælde vil afgørelsen aldrig blive truffet af politiet, men altid forelagt for justitsministeriet.

Endelig giver fremmedloven hjemmel for den administrative afgørelse af de vanskelige sager, hvor der bliver spørgsmål om at udvise udlændinge og eventuelt — indtil udsendelse kan finde sted — at hensætte dem i forvaring.

Afgørelsen i udvisningssager er i de klareste tilfælde henlagt til politiet. Det drejer sig navnlig om grænseoverløbere og subsi-